

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Panarion, Hoc Est, Arca Medica Variis Diuinæ Scriptvræ
priscorumq[ue] Patrvm Antidotis aduersus Animi morbos
instructa**

Busaeus, Johannes

Moguntiae, 1608

Inobedientia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54834)

Amb. in c. 22.
Luca

Apostolus meus, sed vnanimis meus, hoc est, non meus, sed etiam tuus proditor es, qui romanum prodidisti. Et libro 10. in Lucam ad verba Christi. Iuda osculo filium hominis tradis? Ostendisti Domine, quem traderet, dum dicis, filium hominis, quia caro non diuinitas comprehenditur. Illud tamen plus confutat ingratum, quod eum tradiderit, qui cum esset Dei filius, propter nos tamen filius hominis esse voluisset. Quasi dicat. Propter te suscepi ingratus, quod tradis in hypocrisis.

VIDE. V. Amor sui Immortificat in passionum. Superbia. Tepiditas.

INOBEDIENTIA

Remedia contra Inobedientiam.

1. Reg. 15. 23.
Rom. 5. 19.

Deut. 17. 12.
Deut. 21. 18.

2. Thess. 3. 14.

Heb. 2. 2.
1. Reg. 8. 7.

Rom. 13. 2.
1. Reg. 15. 22.

Prou. 15. 28.
Deut. 17. 10.

Marth. 23. 3.
Rom. 13. 1.
Hebr. 13. 17.
Tic. 3. 1.
1. Pet. 2. 13.
Deut. 11. 27.

rou. 3. 22.
P
Isa. 1. 19.

I REMEDIUM. Considera verbi diuini testimonia. Primo enim testatur graue esse crimē. Quasi peccatū ariolandi inquit Propheta Samuel, est repugnare, & quasi scelus idololatria, nolle acquiescere. Et Apostolus. Per inobedientiam vnus hominis peccatores constituti sunt multi. 2. pœna mortis corporalis vel spiritualis dignum. Qui superbierit, ait in Deuteronomio, nolens obedire sacerdotis imperio ex decreto iudicis morietur homo ille. Et. Si genuerit homo filium contumacem, qui non audiatur patris aut matris imperium, & coercitus obedire contempserit, lapidibus eum obruet populus. Et B. Paulus. Si quis non obedit verbo nostro, per epistolam hunc notate, & ne commisceamini cum illis, vt confundatur. Et. Omnis peruariatio & inobedientia accipit iustam retributionem mercedis. 3. docet per inobedientiam non hominem, sed Deum abiici. Vnde Dominus ad Samuelem. Non te abiecerunt, sed me, ne regnem super eos. Et Apostolus. Qui potestati resistit, Dei Ordinationi resistit. 4. collaudat virtutem obedientiæ. Melior est obedientia, ait Samuel ad Saul, quam victimæ, & auscultare magis, quam offerre arietem. Et Salomon. Mens iusti meditatur obedientiam. 5. hortatur ad illam. Vt in Deuteronomio. Facies, quodcumque dixerint qui præsumunt loco, quem elegerit Dominus. & apud Mathæum. Omnia quaecumque dixerint vobis seruate & facite. Et Paulum. Omnis anima potestatibus sublimioribus subdita sit. Et. Obedite præpositis vestris, & subiaceate eis. Et. Admone illos principibus & potestatibus subditos esse. Et apud B. Petrum. Subiecti estote omni humani creaturæ propter Deum. 6. promittit obedientibus mercedem. Vt in Deuteronomio. Ego propono in conspectu vestro hodie benedictionem & maledictionem. Benedictionem, si obedieritis mandatis Dei vestri. Et in Prouerbiis. Custodi legem meam, atque consilium, & erit vita anima tua. Et apud Isaiam. Si volueritis & audieritis me, bona terra comedetis.

II. REMED. Considera SS. Patrum dicta. S. BASILIVS in principio

pium prouerbiorum. Præclara est obedientia merces. Obediamus igitur bono Patri certaminum præmia nobis ex Spiritus oraculis proponenti, qui nos instar viatorum in locis inuisis, quasi catuli cuiusdam venatici iudicio cursus nostri experimentum vult capere. Et in sermone de institutione monachorum. Vera perfectæq; subiectorum erga moderatorem. Ordinis obedientia in eo cernitur, si ex eius consilio, non modo à rebus flagitiosis abstineat, sed si ne ea quidē q̄ laudabilia sunt sine sententia eius faciat. Nā ab stinētia, et corporis incommodorū perperito vtiliter quidē surpantur, at si quis spre- tis antistitis cōsiliis facere voluerit, quicqd collibitū sit, plus mali q̄ boni faciet. Qui n. potestati resistit, Dei ordinationi resistit, et præmiū maius debetur obedientiæ, quam re- sit factū cum continentia. B. EPHRAËM parænesi decimasexta. Ipse carissime, vide ne reicias Patrum qui te genuerunt in Domino adhortationes. Ait enim Aposto- lus. Obedite præpositis vestris, et subiaccete eis, et c. Ideo in Psalmo ait propheta. Corri- plet me iustus in misericordia, et increpabit me: oleum autem peccatoris non impinguet caput meum. Si enim qui secundum carnem egrotant, sua vim inferunt nature, ut feruent, quæcunque ipsis præscripserint medici: nonne multo magis decet morem ius gere- re, quibus cura animarum nostrarum est credita? S. HIERONYMVS ad Rusticum monachum. Nulla ars absq; magistro dicitur. Etiam muta animalia, et ferarum greges ductores sequuntur suos. In apibus principes sunt. Grues vnam sequuntur ordi- ne litterato. Imperator vnus. Index vnus prouincia. Omnis ordo Ecclesiasticus suis re- storibus nititur. In navi vnus gubernator. In domo vnus Dominus. In quamuis grandi exercitu vnus signum expectatur, et ne plura replicando fastidium legenti faciam: per hæc omnia ad illud tendit oratio, ut doceam te non tuo arbitrio dimittendum, sed viuere debere in monasterio sub vnus disciplina patris, et c. præpositum monasterij timeas vt Diminum, diligas vt parentem. Credas tibi salutare, quicquid ille præceperit. B. A. V. GUSTINVS de Genesi ad litteram. Mihi etiam atque etiam consideranti dici non potest, quantum placeat illa sententia, non fuisse arborem (in paradiso) cibo noxiam: neq; enim qui fecerat omnia bona valde, in paradiso instituerat aliquid mali: sed malum fuisse homini transgressionem præcepti. Oportebat autem, vt homo sub Domino Deo po- situs alicunde prohibere iur, vt ei promerendū Dominum suum virtus esse ipsa obediē- tia: quam possum verissime dicere solam esse virtutem omni creatura rationali agentī sub Dei potestate: primumq; esse et maximum vitium tumoris, ad ruinam sua potesta- ti velle vti, cuius vitij nomen est, inobediētia. Et concione secunda in Psalimum 70. Si Deus tibi, o homo, debuit aliquid tubere, vt te, quod tibi expedit, sentires esse sub Domino, ab aliqua re prohibendus eras, non propter illius arboris malitiam, sed pro- pter tuam inobediētiā. Non potuit Deus perfectius demonstrare, quantum sit bonum obediētiæ, nisi cum prohibuit ab ea re, quæ non erat mala. Sola tibi obediētia tenet pal- mam: sola tibi inobediētia inuenit pœnam. Et infra. Dicatur mihi, qui illi deerat in paradiso constituto in mediâ opulentiâ medijsq; delicijs? cui magna delicta erant ipsa- visio Dei, cuius factem quasi inimici timuit post peccatum. Quid illi deerat vt tangeret arborem, nisi quia sua potestate vti voluit, præceptum rumpere delectauit: vt nullo sibi

Basil. orat. 10. de Principatu.

Ephr. tom. 2. Heb. 13. 17. Psalm. 140. 5.

Hier. ep. 4.

Aug. lib. 8. c. 6.

Id. parte. 2.

Et dominante

1. cap. 12.

Greg. c. 12.
1. Reg. 15. 22.

Prou. 21. 28.

Bern.

1. Reg. 15. 22.

Climac. grad. 4.

Gen. 7.
Aug. c. 15.
Phil. 1. 8.

Gen. 19. 26.

Aug. c. 30.

Num. 16. 22.

1. Reg. 15. 27.

3. Reg. 13. 24.

dominante feret, sicut Deus, quia Deo nullus viq. dominatur. Et lib. 14. de ciuitate Dei. Obedientia comēdata est in p̄cepto, qua virtus in creatura rationali mater quodammodo est omnium, custosq. virtutum: quando quidem sic facta est, vt ei subdit: am esse sit vile: perniciosum autē suam, non eius, à quo creata est, facere volūtatem. S. GREG. lib. 35. moralium. Sola virtus est obedientia, qua virtutes ceteras menti inserit, inserit as que custodit. Hinc Samuel ait. Melior est obedientia, quam victimæ, & auscultat magis, quam offerre ad p̄m arietū: quoniam quasi peccatum ariolandi est repugnare, & quasi scelus idololatriæ nolle acquiescere. Obedientia quippe victimis iure p̄ponitur, quia per victimas aliena caro, per obedientiam verò volūtas propria mactatur. Et paulo post. Hinc per Salomonē in offensione obedientiæ dicitur. Vir obediēs loquitur victorias, quia dum aliē vobis humiliter subdamur, nosmetipsos in corde superamus. B. BER. in tractatu de p̄cepto & dispensatione. In quo inobediētia crimen absq. dubio sit, apud Samuelem avertit. Quasi, inquit, peccatum ariolandi est repugnare, & quasi scelus idololatriæ nolle acquiescere: vt nō iustionis simplex ipsa transgressio, sed voluntatis superba contemptio scelus idololatriæ reputetur. Non est. n. i. lipsum nolle obedire, & non obedire. Hoc quippe interdum erroris est: nonnunquam & infirmitatis: illud vero aut odiosa pertinacia, aut contumacia non ferende. B. IOANNES CLIMACUS in scala paradisi, in gradu de obedientia. Obedientia est anima propria per secula abnegatio. spontanea mors se. urum periculum, in t̄a nauigatio, iter dorm. edo confectum, sepulcrum voluntatis, & excitatio humilitatis.

III. REM. Confidera exempla eorum qui ob inobediētiā à Deo grauius puniti sunt: quorum complura sola scriptura diuina suppeditat. Primum est primi parentis ADAM, de quo ita B. AVG. lib. 14. de ciuitate Dei. Sicut obedientia secundi hominis (Christi) eo p̄dicabilior, quia factus est obediēs vsque ad mortem: ita inobediētia primi hominis eo dei est abilior, quo factus est inobediēs vsque ad mortem. Vbi. n. magna est inobediētia p̄na proposita, & res à creatore facilis imperatis, quisnam satis explicet, quantum malum sit non obedire in re facili, & tanta potestatis imperio, & tanto terreni s. p̄plicio? II. est vxoris Loth, quæ ob inobediētiā conuerfa est in statuā salis, nepe quia contra mandatū angelicū respexit retro. Ad quid pertinet, inquit idē Aug. lib. 16. de ciuitate Dei, quod prohibiti sunt qui liberabantur ab Angelis retro respicere, nisi quia non est animo redeundū ad veterē vitā, qua per gratiā renouationis exuimur, si vltimū iudiciū euadere cogitamus? Deniq. vxor Loth, vbi respexit, remansit, & in salē conuersa hominib. fidelib. quoddā p̄stitit condimentum, quo sapiant aliquid, vnde illud caueatur exemplum. III. est Chore, Dathan & Abiron, quos, quia Moyfi non obtemperarunt, terra viuos absorpsit. IV. Saulis regis, qui ob inobediētiā regno exutus est. Pro eo, quod abiectissimū sermonē Domini, inquit ad eū Propheta Samuel, Projecit te Dominus, ne sis rex. V. est Propheta de Iuda veniens in Bethel, qui quoniā cōtra mandatū Domini in Bethel eū alio Propheta panē comedit & bibit aquā, à leone occisus est. VI. alteri Propheta: itē à leone occisus, quod filio Prophetarū dicenti,

Percutit

Perente me, non obtemperarunt. VII. Ionæ Prophetæ, quæ fugiente in Tharsis nec aer, nec aqua, nec naus ferre potuit ob inobedientiam, & tandem in mare projectus est. VIII. est populi Israelitici, qui ob inobedientiam captiuus abductus est in Babylonem, ut liquet ex Ieremia. *Benedixit. n. sibi Deus filius Ionadab, inquit Aug. propter obedientiam eosq. obicit inobedienti populo suo, exprobrans, quia cum filij Ionadab obedientes essent patri suo: illi non obedirent Deo suo.*

Ib. c. 20. 36.
Ion. 1. 17.

Hier. 17. 18.

Aug. in Psal. 70.

IV. REM. Considera quantam mala ex inobedientia profluxerint, & in dies profuant. Nam primo ob unam Adæ inobedientiam, quotquot homines à condito orbe extiterunt, excepto Christo & B. Virgine Maria, peccato originali obnoxii, reiq. eternæ damnationis concepti vel nati sunt, & si vitam in eodẽ peccato clauerint, regno cælorum in perpetuum exclusi. Claret. docet Apostolus in epistola ad Romanos. Oes homines in Adâ peccauisse. *In quo, inquit, omnes peccauerunt, & per inobedientiam eius peccatores factos. Per inobedientiam virtus hominis, inquit, peccatores constituti sunt multi.* Et ad Ephesios. *Eramus natura filij iræ, sicut & ceteri. 2. ad expiandum in hoc Adâ, nostrumq. peccatum necesse fuit filium Dei humanam naturam assumere, & in ea mortem oppeteret.* Vnde B. BERN. in natali Domini. *Ex consideratione remedij periculi mei estimo quantitatem. Nesciebam, sanus mihi videbar, & ecce mittitur Virginis filius, filius Dei altissimi, & iubetur occidi, ut vulneribus meis pretioso sanguinis illius balsamo medecatur. Agnosce homo, quam graua sunt vulnera, pro quibus necesse est Dominum Christum vulnerari. Si non esset hæc: a morte & morte sempiternam, nunquã pro eorum remedio Dei filius moretur. 3. Omnia mala poenæ; ut labores, morbi, fames, sitis, bella, & mors ipsa, atq. adeo inobedientia carnis & Spiritus, quæ dicitur concupiscentia carnis, tota vita nobis inherens, omnium peccatorum actualium fons & radix, ex vna inobedientia Adæ manarunt.* Vnde AVGVSTINVS. *In illius peccati Adæ poena, quid inobedientie, nisi inobedientia et tributa est? Nam quæ hominis est alia mihi eria, nisi aduersus eum ipsum inobedientia eius ipsius, ut quæ nolumus, quæ dicitur quod non potest, velis? In paradiso enim, etiamsi non omnia poterat ante peccatum, quæ quædam non poterat, non volebat, & ideo poterat omnia quæ volebat. Nunc vero, sicut in eius filio peccogno scimus, & diuina scriptura testatur, homo vanitati suæ factus est. Quis enim enumeret, quam multa quæ non potest velis, dum sibi ipsi, id est, voluntati eius ipse antonus est, eo que inferi in caro eius non obtemperat? Ipsam namque tuam, & animus plerumque turbatur, & caro dolet, & veterascit, & moritur. 4. Deus in scripturis atrocissima quæque legis præuaricatoribus, id est, inobedientibus iminatur. Maledictus, inquit in Deuteronomio, qui non permanent in sermone legis habitus, nec eos opere perficit. Et, Si nolueris a dñe voce Domini dicitur, ut custodias, & facias omnia mandata eius, venient super te omnes maledictiones istas, & apprehendent te. Maledictus eris in ciuitate, maledictus in agro, maledictum horreum tuum, & Et in Psal. Maledicti, qui declinant à mandatis tuis. Et apud Eccl. 1. Ne vobis vna impij, qui dereliquit legem Domini altissimi. Deniq. quotquot à Magistratu*

Rom. 5. 12.

Eph. 2. 3.

Bern. serm. 1.

Rom. 7. 19.

Aug. 14. de ciuit. c. 15.

Psal. 14. 9.

Deut. 17. 16.

c. 15.

Psal. 119.

Ephr. c. 2. tō. 2.

politico vel Ecclesiastico in ciuitatibus puniuntur, fere propter inobedientiam, vt bene animaduertit B. EPHRAEM in Tractatu de virtute, atque contumaciam, duramq; ceruicem plectuntur.

Basil. c. 23.

V. R E M E D. Considera exempla eorum qui virtute obedientiae excelluerunt. Primus est Abraham Patriarcha, quem obedientiae studiosis primo loco proponit B. BASILIVS in Constitutionibus monasticis. Considera, inquit, mihi Abraham, qui iubetur relinquere domum, patriam, possessiones, cognatos, amicos, & omnia quae contraria his sunt consecrari, peregrinationem, obscuritatem nominis, paupertatem, pericula: & tamen in his omnibus dicto audientem. Venit ille in Palestinam primum, sed victus inopia coactus pergit in Aegyptum, ibiq; adempta licet vxore, non animo deticitur, nõ queritur de Dei consilio; Qui enim semel animũ obfirmarat suum, vt obediret Deo, totus in eo erat, vt perfectissimã illi prestaret obedientiam, ideoq; cum eo ipso tempore filium suum posteritatis spem, in aetate florida iuberetur Deo in excelsis monte immolare, nihil mente consternatus est, sed perinde vt si agnum esset aliquem mactaturus, nihil neq; curiosè iudicium Dei peruestigans, neq; secum obmurmurans mandatum diuinum exequi tentauit, luculentamq; obedientiae coronam reportauit, nempe qui cunctis deinceps mortalibus fidei, obedientiaq; veluti columna quaedam erectus sit. SECUNDVS est Christus Dominus. De quo B. BERN. super Missus est. Discite homo obedire, discite terra subdi, discite puluis obtemperare. De auctore tuo loquens Euangelista. Et erat, inquit, subditus illis, haud dubium, quin Maria & Ioseph. Erubescite superbe cinis, Deus se humiliat, & tu te exaltas? Deus se hominibus subdit, & tu dominari gestiens hominibus tuo te praeponis auctori? Si hominis, õ homo, imitari dedignaris exemplum, certe non erit tibi indignum sequi auctorem tuum. Si non poteris forsitan sequi eum quocunq; ierit, dignare vel sequi, quo tibi condescendit. TERTII sunt Apostoli, de quibus loco supra allegato BASILIVS. Dixit eis Iesus, & rudes adhuc in eius disciplina essent, ac tantum nõ iam iam regnaturum illum putarent, seq; consortes regni eius nullo labore futuros. Ecce ego mitto vos sicut oves in medio luporum. Quare audita illi nequaquam dixerunt. Nos requietè sperauimus, & tu nos in pericula protrudis; honores expectauimus, & tu ingeris ignominias. Imo cum grauiora audissent, se odio futuros omnibus hominibus, ad praesides & reges trahendos & occidendos, submissa mentis ceruice obedientiae iugum subierunt, alacriq; animo in pericula, in fora, in contumelias, in lapidationes, in cruces variasq; necesse processere; tantãq; alacritate haec sustinebant vt mirificè exultarent se dignos habitos pro nomine Iesu contumeliam pati. Hanc obedientiam is qui secundum Deum verè est monachus antistiti suo praestet oportet. Siquidem discipulos Christus in hoc elegit, qui hoc vitae institutum amularentur, vt per eos formam relinqueret eandem secuturus posteritati.

Gen. 22. 1.

Bern. hom. 1.

Luc. 2. 31.

Matth. 10. 16.

Act. 5. 41.

VI. R E M E D. Considera quae sint conditiones obedientiae verae & perfectae: hoc siquidem longius à vitio inobedientiae recesseris, quo propius ad illas accesseris.

Condi-

Conditiones perfecta obedientia.

PRIMA Conditiō est, vt superiori obedias tanquam Christi vicario, imō vt Christo & Deo. Nam apud Lucam Christus ait. *Qui vos audit, me audit, & qui vos spernit, me spernit.* Et Apostolus ad Romanos sic ratiocinatur, vt probet obtemperandum esse superioribus etiam politicis, (qui id temporis erant infideles) *Non est potestas nisi à Deo. Quae autem sunt à Deo ordinatae sunt. Itaque qui resistit potestati, Dei ordinationi resistit.* Et paulo post potestatem illam, vel superiorem vocat *Dei ministrum.* Et in epistola ad Ephesios. *Serui, inquit, obedite Dominis carnalibus, cum timore & tremore, in simplicitate cordis vestri, sicut Christo, non ad oculum seruientes, sed vt serui Christi facientes voluntatem Dei ex animo, cum bona voluntate seruientes sicut Domino.* Et ad Colossenses, cum iterum ad obtemperandum Praepositis subditos hortatus esset, ait. *Quodcumque facitis ex animo operamini, sicut Domino, & non hominibus, scientes, quod à Domino accipietis retributionem hereditatis. Domino Christo seruite.* Vnde B. BERNARDVS in tractatu de praepcepto & dispensatione. *Deus, inquit, Praelatos sibi quodammodo aequare dignatus, sibi met imputat illorum & reuerentiam & contemptum, specialiter contestans eis. Qui vos audit, me audit: & qui vos spernit, me spernit. An non hoc ipsum & regula nostra perhibet, vbi ait. Obedientia, quae maioribus praebetur, Deo exhibetur. Quamobrem quicquid vice Dei praecipit homo, quod non sit tamen certum displicere Deo, haud secus omnino accipiendum est, quasi praecipiat Deus.* Et PETRVS Blesensis ad Priorem de Monasterio Ilo. *Quicquid tibi Praelatus iniunxerit, quod animae saluti non obuiet, sic illud amplecti debes, ac si Deus ipse praeeperit. Beatusq; Benedictus protestatur Deo impendi obedientiam quae maioribus exhibetur.* Et ante illos IOAN. CASSIANVS, agens de perfecta obedientia Tabenensiotarum monachorum in Thebaide, scribit eos sic viuere, sa completere quacumque à superiore fuerint praepcepta, tanquam si à Deo edita sunt edita. Illustre eius rei exemplum commemorat IOAN. CLIMACVS. *Cum in mensa, inquit, ego & superior in quodam canobio consedissemus aduocat is quendam nomine Laurentium, qui fere 48. annos in monasterio degerat; cum aduenisset, nihil illi penitus dixit, sed sic ante mensam sine cibo per duas horas, cum tamen initium esset prandij, stare permisit, adeo vt ipse quoque crubescerem, nec intueri eum auderem. Erat enim canus totus iam octogenarius. Non omisi ego postea à seneprecumtari, quid astans cogitasset. Christi, inquit, imaginem Superiori imposui: neque enim ab illo hoc praepceptum exisse, sed à Deo penitus existimaui. Quare, d pater Ioannes, non coram mensa hominum, sed coram altari altissimo astare me putas orabam, nullamque penitus malignam cogitationem contra Superiorem admittibam, pro sincera me in eum fide & caritate, caritas enim non cogitat malum.*

Luc. 10. 16.

Rom. 13. 1.

Eph. 6. 5.

Col. 3. 23.

Bern.

Luc. 10. 16.

Reg. S. Bened. c. 68. de obed.

Bles. ep. 131.

Cass. l. 4. inst. c. 10.

Clim. grad. 4.

1. Cor. 13. 5.

ET 3. ACTE.

Matt. 16. 24.
1. Reg. 15. 21.
Greg. 35. mor. c.
10.

Ioan. 6. 38.
Io. 5. 19.
Io. 4. 34.

Isa. 53. 7.
Ioan. 14. 31.

Luc. 22. 42.

Phil. 2. 8.
Bern. c. 13.

Basil. quæst. 123.

Id. cap. 28.

Cassian. c. 31.

Clim. gradu. 4.
Bern. serm. 19.

Id. in serm. de
tribus ordin.

Id. serm. I.

ALTERA Condicio est, ut abneges propriam voluntatem, eamque conformes superiorum & Dei voluntati, iuxta illud Christi. *Qui vult venire post me, abneget semetipsum, et sequatur me.* nam à Samuele propheta in hiltoria Regum ideo, teste B. Gregorio, antefertur obedientia victima, quia per victimas aliena caro, per obedientiam verò voluntas propria mactatur. Et habes in hac re perfectissimum exemplum Christi Domini, non suam, sed Patris in omnibus perficientis voluntatem: Nam apud Ioannem ita loquitur. *Descendi de caelo, non ut faciam voluntatem meam, sed voluntatem eius, qui misit me.* Et. *Non possum ego à me ipso facere quicquam: quia non quam voluntatem meam, sed voluntatem eius qui misit me.* Et iterum. *Meus cibus est, ut faciam voluntatem eius, qui misit me, ut perficiam opus eius.* Quod verò illud fuit opus? opus certè nostræ redemptionis per voluntariam oblationem in cruce, oblatum est enim, quia ipse voluit. ait Isaias. voluit autem non suam, sed patris voluntate, cui suam conformavit. Nam in extremo sermone post cenam ad discipulos dixit. *Sicut mandatum dedisti mihi pater, sic facio.* Et paulo post in orto. *Pater, si vis, transfer calicem istum à me. Veruntamen non mea voluntas, sed tua fiat.* Immo hoc opus Christus voluit sibi à Patre mandari, ut fieret obediens usque ad mortem, mortem autem crucis. Qua de causa B. Bernardus in sermone exhortatorio ad milites templi scripsit Christum maluisse perdere vitam, quam obedientiam. Hanc conditionem in obedientia perfecta Patres omnes requirunt. S. BASILII verba sunt in regulis breuioribus. *In vniuersum vti propria voluntate alienum est à recta ratione.* Et in constitutionibus monasticis. *Monachus ne ad punctum temporis potestatem sui habere debet, ut faciat priuata negotia. nam & instrumentum sine artifice, & manus resecta à corpore sua sponte non mouentur.* CASSIANVS libro 12. institutionum sic loquitur. *Obedientia iugum & subiectio simplici corde, ac sine vlla simulatione à monacho suscipi debet, ita ut prætor Abbatis mandatum nulla penitus voluntas viuat in nobis.* vnde IOAN. CLIMACVS supra vocauit obedientiam *seulchum voluntatis.* BERNARD. in Cantica obiuigans fratres ob inobedientiam. *Illam, inquit, qua toties Deum conscientijs vestris testibus offendistis, propriam scilicet voluntatem vestram, eccè nunc iterum magistram habetis, non me. Illa vos natura docet non parere, rationi non acquiescere, non obtemperare seniorum consilio vel exemplo, non obedire nobis. Non legistis in regula vestra, quicquid sine voluntate, vel consensu Patris spiritalis fit, vana gloria deputabitur, non mercedi?* Hinc sequitur longè à perfectione obedientiæ discedere eos, qui voluntatem Superioris ad suam detorquere conantur, ut idem Bernardus alibi obseruauit. *Quisquis, inquietis, vel aperte, vel occultè satagit, ut quod habet in voluntate, hoc ei spiritalis pater intingat, ipse se seducit, si forte sibi quasi de obedientia blandiatur: neque enim in ea re ipse Prælato, sed magis à Prælato obedit.* Et in sermone de conuersione S. Pauli, agens de eius verbis. *Domine quid me vis facere.* Sic profecto, inquit, sic multorum usque hodie pa-

fillanimitas & peruerfitas exigit, vt ab eis quaeri oporteat. Quid vis vt faciam tibi? non ipsi quarant, Domine quid me vis facere? Considerare necesse habet minister & vicarius Christi, quid sibi praeci, i velint, non ipsi considerant, quae voluntas sit praepro- ris. Non est obedientia eorum plena, non in omnibus parati sunt obsequi, non per omnia sequi proposuerunt eum, qui non suam, sed Patris venit facere voluntatem. Deinde consequens est, delinquere quoque contra hanc conditionem eos, qui arbitrantur se in pietatis operibus exercendis, vt ieiuniis, vigiliis, & precationibus posse à voluntate Superioris nonnunquam discedere, vt

notauit benè IOAN. Cassianus in collatione Danielis Abbatis. *Vnum* Collat. 4. c. 20.

sanè, ait, atque idem obedientiae genus est, vel propter operationis instantiam, vel propter otij desiderium Senioris violare mandatum, tamque dispendiosum est pro somno, quam pro vigilia Monasterij statuta conuellerè: tantum denique est Abbatis transire praecceptum, vt legas, quantum si contempnas, vt dormias. Vna tantum cautio hic notanda est, quam solers ille morum censor Gregorius fufius

profecquitur. Nempe obedientiam tuam maioris meriti fore, si cum ardua & carni aduersa iubentur, propriae voluntatis votum adiungas & libentius pareas: secus si prospera & carni iucunda. Primi exemplum est Paulus Apostolus, qui iussus à Deo ascendere Hierosolymam, licet in via

ex Agabo propheta intelligeret se ibi ligandum, respondit. *Ego non sum alligari, sed et mori in Hierusalem paratus sum pro nomine Iesu.* Secundi est Moyses qui per angelum à caulis ouium vocatus ad honores, vt esset dux populi, ex humilitate tergiverfatus est, dicens. *Obsecro Domine, non sum eloquens. Mitte, quem missurus es.* Moyses itaque, concludit Gregorius, ad prospera de suo nihil habet, quia precibus renittitur. Paulus verò ad aduersa etiam ex suo voto ducitur. Praeunte ergo vtrorumque Ducum infracta virtute institui mur, vt si obedientiae palmam apprehendere veraciter nitimur prosperis huius seculi ex sola iussione, aduersis autem etiam ex deuotione militemus.

TER TIA Conditiõ perf. & obedientiae est, vt abneges quoque proprium iudicium, vel vt Apostolus loquitur, captiuus intellectum, ac conformes cum iudicio Superioris. Id enim per simpli. itatè cordis qua serui in e. pistola ad Ephesios & Colossenses, sicut Domino obedire iubentur Dominis carnalibus, etiam Ethnicis, intelligi videtur. Deinde sacrae literae, non semel monent ne nitamur prudentiae nostrae & iudicio, imò damnant sapientes in oculis suis, & suadent vt semper consilium à sapientibus perquiramus: quanto magis standũ est consilio iudicioq; superiorũ, quos tanquam Dei vicarios, & diuinæ voluntatis interpretes venerari iubemur 3. hæc conditiõ fuit in omnib; qui perfe. è Deo obedierunt. Vt in Abraham, de quo Paulus Fi-

de qui vocatur Abraham obediuit in locum exit: e. quem accepturus erat in hereditatè, & exiit ne sciens quo iret Et rursus. *Nõ infirmatus est fide, nec considerauit corpus suum mortuum, cum ferè centum esset annorum, & emortuam yuluaam Saræ.* Vt in Ilaia

qui

Collat. 4. c. 20.

Greg. 5. mer. c. 13.

Gal. 2. 2. Act. 21. 13.

Exod. 4. 13.

2. Cor. 10. Eph. 6. 6. Col. 3. 23.

Pro. 3. 5. Isa. 5. 21. Rom. 12. 3. Tob. 4. 19. Eccl. 3. 21.

Heb. 11. 8.

Rom. 4. 19.

Iſa. 29. 2.
Orig. 7. contra
Cecilium.

Ioan. 5. 30.

Matth. 4. 2.

Baf. conf. mon.
c. 10. & 23.

Hier. ep. 4.

Deut. 6. 3.
Caſſ. l. 4.
c. 10. & 41.

Id. cap. 11.
Id. cap. 3.

Cap. 11. coll. 2.

Greg. c. 2.
Clim. grad. 4.

quiliacet nobilitate & auctoritate in vrbe Ierofolymitana clarus, ex mandato Dei, nudus, & quidem per triëniũ teſte Origene inceſſit. Vt in ipſo Chriſto Domino, quem non dubium eſt, vt voluntatem, ita iudicium quoque Patri cœleſti perfectiſſimè in obſequendo ſubieciffe. vnde apud B. Ioannem. *Non poſſum, inquit, à me facere quicquam. Sicut audio, iudico, & iudicium meum iuſtum eſt. Sicut audio, nempe à Patre cœleſti. Vt denique in Apoſtolis, qui ſimulatque ad ſequendum Chriſtum vocati ſunt illico relictis omnibus parauerunt: De iis certe B. BERNARDVS ſermone 2. de S. Andræa ita ſcribit. *Vis audire perfecta obedientia formam? vidit Dominus, ait illi- uangelista, Petrum & Andream mittentes rete in mare, & ait illis. venite poſt me, facia vos fieri piſcatores hominum. At illi continuo nihil diiudicantes, aut haſitantes, non ſolliciti vnde viuerent, non conſiderantes, quonã modo rudes homines, & ſine literis prædicatores fieri poſſent, nihil denique interrogantes ſine omni mora relictis retibus & nauis ſecuti ſunt eum. Agnoſcite fratres, quoniam propter vos ſcripta ſunt hæc, vt diſcentes vera obedientia formam caſtigetis corda veſtra in obedientia caritatis. Ita docuerunt & alii SS. Patres. BASILIVS. Monachi libentiſſimè obtemperent ſuo Præpoſito, nec ab eo eorum, quæ ſibi imponuntur rationem reſpiciant, & c. nihil omnino ipſorum iuſſa curioſius perſcrutando. Addit monachos non ſecus obedire debere, quam oues paſtoribus, & instrumenta artiſtibus, quæ ad quemcunque vſum tractanda ſe præbêt. vt ergo instrumentũ non deligit, quid faciat, ita nec monachum debere. Illud verò firmiſſimum tenendum illi eſſe, difficile eſſe ſe cognoscere & curare, eo quod quiſque naturaliter ſe amet, & ideo iudicio fallatur. Ab alio autem cognosci facile eſſe, eo quod illi in iudicando non obſtet amor ſui. HIERONYMVS epistoſta ad Ruſticum. *Credas tibi ſalutare, quicquid monaſterij præpoſitus præceperit, nec de maiorum ſententia iudices, cuius officij eſt obedire, & implere quæ iuſſa ſunt dicent Moſe. Audi Iſrahel & tace. CASSIANVS. Agyptij monachi vniuerſa complere, quæcunque fuerint à Præpoſito ſuo præcepta, tanquam ſi à Deo cœlitus ſint edita ſine ulla diſcuſſione feſtimant. Et infra. nihil diſcernens, nihil diiudicans ex ijs quæ tibi fuerint imperata. Et alibi. Nullo alio vitio, ait Abbas Moſes, tam præceptum diaboli monachum pertrahit, ac perducit ad mortem, quam cum eum, neglectis conſilia ſeniorum, ſuo iudicio perſuaserit, definitioni que conſedere. Et collatione 18. Piamon Abbas cauſam reddit cur iuniores ſeniorum præcepta diſcutere non debeant, quia videlicet dæmon tales iudicio ſuo plus æquo fidentes facile in id vſque propellit, vt etiam ſaluberrima iudicent eſſe ſuperflua & noxia. GREGORIVS libro 2. in primum Regum. *Nescit iudicare, qui ſiquia perfectè didicit obedire. IO. CLIMACVS. Cum obedientia ſtudium fuerimus ingreſſi, minime in aliquo diiudicare licebit inſtitutorem noſtrum, etiam ſi in illo, homo enim eſt, modica aliqua delicta animaduertamus: ſi verò fecerimus, nihil nobis obedientia præderit. Et infra. Cum tibi cogitatio ſuggeſſerit, vt prælatum, aut diiudices, aut damnes,****

ab ea non fecius quam fornicatione resisti. BERNARDVS de præcepto & dispensatione. Imperfecti cordis, & infirma prorsus voluntatis iudicium est statuta seniorum studiosius discere, habere ad singula, que iniunguntur, exigere de quibusq; rationem, & malè suspicari de omni præcepto, cuius causa latuerit, nec vnquam libenter obedire, nisi cum auidè contigerit quod forte libuerit, aut quod non aliter licere, seu expedire monstrauerit, vel aperta ratio, vel inuincibilis auctoritas. Delicata satis, imò nimis molesta est huiusmodi obedientia. Et in sermone de cōuersione S. Pauli deplorat eos, qui nolunt quasi cæci ad manum trahi cum Saulo. Immo ad fratres de monte Dei vocat obedientiam indiscretam, eo quod non discernat, quid vel quale præcipiatur. 5. Conditione hanc inobedientia esse necessariam demonstrat & Ratio ipsa. Nihil hæc obedientia iudicii existat, inquit, B. P. N. IGNATIUS in aurea sua epistola de obedientie virtute conscripta, fieri non potest, ut vel consensus voluntatis, vel executio talis sit, qualem esse oportet: natura enim ita comparatum est, ut animi nostri vires, que appetitiue dicuntur sequantur apprehensiuas. & nisi adhibita vi voluntas iudicio repugnante diu obtemperare non poterit. Quod si forte quis aliquo temporis spatio obediat per communem illam apprehensionem, qua censetur perperam etiam præcipienti parendum esse, certe id stabile ac fixum esse non potest, atque ita persecurantia desinit, vel saltem obedientia perfectio, que in prompte & alacriter obediendo consistit. Non enim tibi potest esse alacritas ac diligentia, vbi est animorum sentiarumq; dissensio: perit etiam exequendi studium & celeritas, cum ambigitur, expediat nec ne facere quod iubemur, perit humilitas, quoniam etsi ex altera parte paratus, ex altera tamen nosmetipsos superiori præferimus: perit in rebus arduis fortitudo: perit deniq; ut summam complectar, virtutis huius vis omnis ac dignitas: succedunt autem in eorum locum dolor, molestia, tarditas, lassitudo, obmurmurationes, excusationes, atque vitia non sane lenia, quibus Obedientie pretium ac meritum prorsus extinguuntur.

Si graua & aspera iubeantur?

Dices. Quid si graua & aspera à superiore imperentur respondet tibi B. LEO in sermone de Epiphania Domini. Nihil dilectissimi arduum est Leo. serm. 6. humilibus, & nihil asperum mitibus, & facile omnia præcepta veniunt ad effectum, quando & gratia præcedit auxiliū, & obedientia mollit imperium. Et BERNARDVS Bern. serm. 4. in sermone de circumcisione Domini. Sed iam tibi in ipsa obedientia via aliqua forte aspera dura & aspera occurrere possunt, ut accipias interdum præcepta nonnulla, que licet salubria sint, minus tamen suauia videantur. Hæc si molestè corperis sustinere, si iudicare, prælatum, si murmurare in corde, etiam si exterius impleas quod iubetur, nõ est hæc virtus patientie, sed velamentū malitie. Necesso est ergo ut illucescat dies patientie per quam omnia dura & aspera carita amplectaris conscientia, te magis diiudicās & durius arguens, cui nimirum displicet, que ad salutē sunt, & in cogitatione tua semper

per partem Magistri quoad potes, aduersus te metipsum in manus, teq; in omnibus accersere, ipsum verò magis excusare laborans. Si verò etiam supra vires tuas, & plus æquo aspera tibi videantur imperata: responde tibi B. BASILIVS in Regalis falius disputatis. *V B I* quis semel se in reliquum fratrum corpus coopitandum tradiderit, is si membrum postea administrandū apertum iudicatum fuerit, esto quod ipsi impositum sit, vires ipsius videatur superare, de iudicij periculo prorsus illum esse sollicitum finito, qui ea imperat, quibus vires suas pares esse non possint: ipse autem in parenda alacritate pro virili declaret studij sui vsq; ad mortem, memor Domini, qui factus fuit obediens vsq; ad mortem, mortem autem crucis. Illud autem in amicitia inoberta n detestare, & verbis aduersum iussa ipsius litigare magno iudicio est eum, qui id faciat, multis vitis laborare, fidei debilitate spei ambiguitate, & morum arrogantia. Neque enim alterius dicto audiens quisquam esse recusat, nisi prius ipsum apulsi, ipsum despexerit. Neq; qui sibi certa fide persuasit, vera esse promissa Dei, etiam si laboriosa imperentur, grauitate illa faciet, vt qui certo norit, non esse condignas passiones huius temporis ad futuram gloriam. Deinde verum esse illud, quod qui se humiliat, exaltabitur. Et. Quod est in presenti momentaneum, & leue tribulationis nostrae supra modum in sublimitate æternum glorie pondus operari.

Si Impossibilia.

1. Cor. 3. 18.
Gal. 6. 10.

AT porrò vrgebis, quid si prorsus impossibilia imperentur, ita vt factus videri possit, qui illa vel conetur perficere. Respondeo cum Apostolo. *Si quis inter vos Sapiens videtur in hoc seculo, fiat stultus vt sit Sapiens.* CASSTANVS certe libro 4. institutionum de hac stultitia laudat monachos Tabenensiotas, ita scribens. *Sic vniversa compleve quaecumq; fuerint à Præposito, tanquam si à Deo sint calitus elita, sine vlla discussione festinant, vt nonnunquam etiam impossibilia sibi imperata ea fide ac deuotione suscipiant, vt tota virtute, ac sine vlla cordis hesitatione perficere ea, aut consummare nitantur. Et ne impossibilitate quorundem præcepti profertoris sui reuerentia metuantur.* Et S. BENEDICTI regula expressè monet vt obedientia præstetur ex caritate Superiori etiam impossibilia imperanti. Cuius meminit & B. BERNARDVS ita scribens. *Perfecta obedientia legem nescit, terminis non arctatur, neq; contenta angustiis professionis, largiori voluntate fertur in latius lineam caritatis, & ad omne quod iniungitur spiritum, vigore liberalis alacritateq; animi modum non considerans in infinitam libertatem extenditur.* Hac est illa de qua signanter Apostolus Petrus castificantes, inquit, corda vestra in obedientia caritatis, pulchrè ipsam per hoc sequastrans ab illa inerti & seruiti obedientia, quodammodo nec caritati prompta, se obnoxia necessitati. *Hæc iusti illius, cui lex promissa non est, propria est etc.* Quamquam nec illam Regula ipsa (Benedicti) tacuerit,

Bened. c. 5.

Bern. de Præcept. & dispens.

1. Pet. 1. 22.

ubi monet, si fratri impossibilia iniungantur, ut, confidens de adiutorio Dei obediens ex caritate. Neque defuncti sanctissimi viri, qui exemplo suo hoc genere obedientiae religiosis omnibus praeierunt. Ut Abbas Ioannes in Thebaide, qui, vthabet CASSIANVS, propter obedientiae virtutem vsq. ad Prophetiae gratiam sublimatus sic vniverso claruit orbi, ut etiam Regibus mundi huius merito suo redderetur illustris, ut Theodosio Imperatori qui non ante praesumebat ad praepotentium bella tyrannorum procedere, quam oraculis illius animaretur atque responsis. Hic ergo ab adolescentia sua vsque ad virilem aetate Seniori suo deservienti, cum hic virgultum quoddam olim excisum non modo aridum, sed prope putre in terram defixum quotidie bis rigari iussisset, praecipit veneratione solita sine vlla impossibilitatis consideratione, quod in pristinam arborem reuiuisceret, suscepit. Et per totum anni spatium aqua per duo ferme milia, apportata bis quotidie rigauit. Cumq. eius seculitatem tacitus senex diebus singulis exploraret, et videret eum simplici cordis affectu mandatum suum velut diuinitus emissum sine vlla permutatione vultus, vel rationis discussione seruare, tandem ait: Ioannes, misere radices haec arbor, an non? Cumq. ille se nescire dixisset, Senex quasi tentans an suis radicibus niteretur, euulsit eum coram illo virgultum, sicq. proticiens illud praecipit, ut demceps rigare desineret. Et paulo post subiungit. Aliis rursus edificari cupientibus huius exemplo, vocans eum Senior. Curro, inquit, Ioannes. Saxum illud huc admove quantocunq. Qui confestim saxum in mane, quod turba multa hominum, vel mouere non possent, applicat a nunc cervicis, nunc toto pectore, tanto nisus atque conatu prouoluere contendebat, ut sudore omnium membrorum suorum, non solum totum insunderet vestimentum, sed etiam saxum ipsum suis cervicibus humectaret, in hoc quoque parum merens impossibilitatem praecipit vel facti pro reuerentia Senioris, et obsequit simplicitate sincera, qua credebat Senem tota fide nihil posse incassum, ac sine ratione percipere. Similia exempla reperies apud Sulpitium Seuerum dialogo primo de virtutibus orientalium monachorum, etiam miraculis comprobata.

Cass. 4. instic. 23. & 24.

Cap. 26.

Si pugnantia cum lege diuina.

RESVS INSTABIS, quid si, quae imperantur, pugnent cum lege diuina. Respondet S. BASILIUS in regulis breuioribus. Si quid sit, quod a Superiore ex mandato domini dicatur, aut cum mandato conueniat, in eo licet mortem cum minui intentat a habeat, nihilominus obedientiam seruare conuenire. Sin contra aliquid praer mandatū est, aut aliqua ex parte mandato aduersatur, id licet Angelus de caelo, aut de Apostolis aliquis imperet, licet vitā pmettat, aut mortem minetur, nullo pacto admittendum esse: cum Apostolus dixerit. Licet nos ipsi, aut Angelus de caelo euangelizet vobis propter Gal. 1. 8. id quod euangeli Zauimus vobis, anathema sit. Verū quia aliquādo certū esse potest subdito mandatū aliquod pugnare cū lege diuina, aliquando incertum.

Bern. de praecpro.

tum, cum distinctione respondet B. BERNARD. *Quicquid, inquit, vice Dei præcipit homo, quod non sit a tamen certum displicere Deo, haud secus omnino accipiendum est, quam si præcipiat Deus. Et infra. I. sum quem pro Deo habemus, tanquam Deum, in his que aperte non sunt contra Deum, audire debemus.* Vnde sequitur quoties certum est displicere Deo mandatum superioris, non esse obediendum, quia Deo, iuxta dictum B. Petri, *magis obedire oportet quam hominibus*: quoties autem dubium & incertum manet, esse obtemperandum, quia ut dicit superius B. Hieronymus, *subditi est obedire, non iudicare, maxime de dubiis.* Et B. Bernardus in sermone de subiectione nostræ voluntatis. *Si quis facere cogitat, unde mandatum certum non habet, si voluntatem suam suspensam tenuerit, donec Prælati interroget, & ab eo grati Domini voluntatē, cui vice ipsius obedit, non turbabitur quicquid ei præcipiatur.* Et loco ante citato. *Sed homines, inquit, facile falli in Dei voluntate de reb. dubiis percipiēda & in præcipiēda fallere possunt. Sed enim, quid hoc refert tua, qui conscius non es, præsertim cum teneas de scripturis, quia labia sacerdotum custodiunt scientiam, & legem ex ore eius requirunt, quia angelus Domini exercituum est. Requirit dixerim legem: non quam aut authentica vlla scriptura tradiderit, vel ratio manifesta probauerit: de huiusmodi quippe nec præceptor expectandus, nec prohibitor auscultandus est; sed quod ita latere, aut obscurum esse cognoscitur, ut in dubium venire possit: utrumnam Deus sic aut aliter forte velit, si non de labiis custodiētib. scientiam, & ex ore angeli Domini exercituum certum reddatur.* Quod si inueniantur exempla quorundam, qui etiam mandatis cum diuina lege pugnantibus ardore quodam obtemperandi in omnibus paruerunt, ea suspicienda magis, quam imitanda sunt, & peculiaris instinctus diuini nomine excusanda, ut est illius tyronis apud SEVERVM Sulpitium, qui ab Abbate iussus ingredi clibanum multo igne ad coquendos panes succensum, mox in eum insiliit, & illæsus more Hebræorum priorum ex eodem egressus est. *Sed quid mirum, inquit Sulpitius, si tuus Christus tyronem ignis ille non attigit, ut nec Abbatem pigeret dura mandasse, nec discipulum peniteret imperio paruisse, qui eo die quo aduenerat perfectus inuentus est: merito felix, merito gloriosus, probatus obedientia, glorificatus passione?* Deinde Abbatis Mutii apud CASIANVM, qui ex mandato sui senioris proprium filium octennem in profluentem abiicere voluit. *Cuius fides & deuotio, inquit ille, in tantum Deo fuit accepta, ut diuino statim testimonio comprobata sit. Renelatum namque est continuo seniori, hac eum obedientia Abrabæ Patriarchæ opus implese. Neque fabulosa tibi videri debent hæc exempla, cum similia existant apud Ethnicos. Scipio siquidem maior, teste Plutarcho, aliquando in Sicilia milites suos ostendens dixit. Nullus horum est, qui non conscensa turri semet in mare præcipitatus sit, si iussero. Cuius obedientiæ reipsa præstita exemplum commemorat Baptistula Fulgosi. Assasinorum, inquit, in Syria princeps, Vetus dictus præ-*

Act. 5. 29.

Hier. ep. 41.
Bern.De præc. &
disp.

Mal. 2. 7.

Sulp. dial. 1.

Cass. l. 4. c. 27. &
28.Plut. in Rom.
apoph.

Fulg. lib. 1. cap. 1.

sente Henrico Campaniæ Comite, qui ad eum Legatus venerat, ut quantæ subditorum suorum esset obedientia ostenderet monstratis in altæ turris summitate aliquot hominibus vnū nominatim euocauit, qui nulla mora facta in ipsorum conspectu se demisit, casuque obtritus vitam finiuit. Et cum alios etiam vocare vellet, Comitibus precibus vix retentus fuit.

VIDE V. *Ambitio. Amor sui. Immortificatio passionum. Iudicium proprium. Murmuratio. Presumptio. Superbia. Voluntas propria.*

INVIDIA.

Remedia contra Inuidiam.

IREMEDI. Considera quid Spiritus sanctus in diuinis literis contra inuidiam pronunciet. Primo enim prohibet illam, & inter grauiora peccata numerat. Christus enim inuidenti dixit. *An oculus tuus nequam est, quia ego bonus sum?* Et Apostolus. *Cum sit inter vos zelus & contentio, nonne carnales estis?* Et. *Non in contentione, & amulatione, sed induimini Dominum Iesum Christum.* Et. *Non efficiamur inanis gloriæ cupidi, inuicem prouocantes, inuicem inuidentes.* Et ibidem numerat inuidiam inter opera carnis à regno cœlorum excludentia. Et B. Iacobus. *Vbi zelus, & contentio, ibi inconstantia, & omne opus prauum.* 2. docet eam noxiam esse inuido & aliis. *Parvulum, inquit Iob, occidit inuidia.* Et Salomon. *Vita carniū, sanctas cordis; putredo ostium inuidia.* Et Ecclesiasticus. *Qui sibi inuidet, nihil illo nequius, & hæc redditis est malitia illius.* Et Sapiens. *Inuidia diaboli mors introiit in orbem terrarum.* Et B. Ioannes. *Propter quid Cain occidit Abel? quia opera eius erant maligna, fratris autem eius iusta.* 3. tradit eam apud Deum non esse impunitam. Vnde Salomon. *Qui in ruina latatur alterius, non erit impunitus.* Et. *Cum ceciderit inimicus tuus, ne gaudeas, & in ruina eius non exultet cor tuum, ne forte videat Dominus, & displiceat ei, & auferat ab eo iram suam.* Et. *Vir qui festinat ditari, & aliis inuidet, ignorat quod egestas superueniet ei.* Et Sapiens. *Neg. cum inuidia tabescente iter habebis, quoniam talis homo non erit particeps sapientiæ.*

Matth. 20. 15.

1. Cor. 3. 3.

Rom. 13. 13.

Gal. 5. 26.

Iac. 3. 16.

Iob. 5. 2.

Prou. 14. 30.

Eccl. 14. 6.

Sap. 2. 24.

1. Ioan. 3. 12.

Prou. 17. 5.

c. 24. 17.

c. 28. 22.

Sap. 6. 25.

Cypr. serm. de

zelo & liuore.

Basil. hom. 11.

Basil. hom. 11.